

Ye
3654

V, 2.

Vitebergensia academica miscellanea.

IN NOMINE PRIMI FRIDERICI AUGUSTI VERE PARADISIACI,
 SEMINIS MULIERIS,
 TOTIUS GENERIS HUMANI MEDIATORIS, ATQVE REDEMPTORIS,
 POST LAPSUM PROTOPLASTORUM, SEU SUMMI JUBILÆORUM
 CHRISTIANORUM AUTORIS ET AUCTORIS, CONSERVATORIS
 ET GUBERNATORIS,

SERENISSIMO PRINCIPE, AC DOMINO,
DN. FRIDERICO AUGUSTO,
 Principe Regio, & Electoratus Saxonici hærede,
 Duce Saxoniae, Juliae, Cliviae, Montium, Angriae
 & Westphaliae, &c. &c. &c.
 Academiae Wittebergensis RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,

Sub PRO-RECTORATU MAGNIFICO
**DN. JOHANNIS CHRISTOPHORI WICH-
 MANSHAUSEN,**

Lingvæ Sanctæ & reliqv. Orient. P.P. Ordinarii,
 In anno seculari vel Jubilæo Secundo totius Universitatis,
 Prima & fundamentalia Christianarum Ecclesiarum & Academicarum
 Jubilæa, cum omnibus & singulis bonis atqve thesauris, per
 virtutem Spiritus & verbi promissionis efficaciam, ex abundantis-
 simis Paradisi fontibus & fluminibus profert, obfert,
 adfert, & confert

Theologicæ Facultatis DECANUS,
JOHANNES Deutschmann / D. & Prof.
 Primarius, suæ Facult. & totius Academ. Senior,
 Templi O.O. Sancti. Præpositus, & Alumn. Ele& Ephorus,
 ad d. XIX. Octobr. Anni clo 1o CCII.
 per Dei gratiam

Doctorem in Theologia Festivitatem
 in hoc Templo celebrandam solenniter intimat,

&
 Illustrissimos DNN. LEGATOS,
 ac omnium Ordinum tam Peregrinos, quam Academicos Hospites
 atqve Spectatores, ea, quæ decet, humilitate, & humanitate
 præsentibus invitat.
 ac ex Veterum more consuetudo hoc publico Programmate præsentis die Solis,
 qui XV. hujus mensis est, officiosè significat.
 NIL EGO SUM, NOVI, VOLO, POSSUM, NIL HABEOQVE;
 OMNIA TU, JESU, SOLUS UT ESSE QUEAS!
 OMNIA, TU FRIDRICH, SOLUS UT ESSE VELIS!
 OMNIA UT AUGUSTUS SEMPER ET ESSE VELIS!

IN NOMINE FRIDERICI AUGUSTI PARADISIACI, ET OMNI-
NE AUSPICATISSIMO FRIDERICI AUGUSTI SAXONICI, RECTO-
RIS NOSTRI MAGNIFICENTISSIMI, JUBILÆAM FORTUNAM ET
LÆTITIAM, VICTORIAM, ET EΥΛΟΓΙΑΝ ACADEMIÆ WITTE-
BERGENSI, TOTIQVE CHRISTIANORUM ECCLESIAE, CUN-
CTISQVE BONIS EX INTIMIS P.

IO! IO!
IO!

Qommune *Jubilorum signum*, atqve *Sym-*
bolum est, proprius, & natus *Jubilantium tonus*, atqve
sonus, ut & *jucundissimus jubileorum cursus*, & *cantus*
continuus, atqve *perpetuus jubileorum actus, fructus, &*
effectus. Dum igitur per *gratiosissimam DEI providen-*
tiam ductu Sancti Spiritus annum secularem, vereqve *Ju-*
bileum Secundum hujus Academiæ in Domino Feslerit ate solenni ce-
lebramus, ipsamqve *Jubilai Septimanam* pia devotione post *varias*
preparationes DEO nostro sanctificamus, & ad ipsum *Diem Jubi-*
leum religiosè properamus, non absque *causa IO præfens in gla-*
riam Sacro S. Trinitatis trina vice solenniter intonamus, simulqve
hac *fausta Jubilantium acclamatione*, in *Nomine Domini* hoc *Ex-*
ultantium symbolo cordis, spiritusqve nostri *singularem*, vereqve
spiritualem, loco *præfationis, lætitiæ* intinamus, & omnes *Præsen-*
tes, ac *Absentes*, ut & *cunctos Universitati nostra Wittebergensi*
bene cupientes, ad *similem acclamationem*, atqve *congratulationem*
modis, quibus possumus, omnibus, his *publicis literis* invitamus.
Jubilius hic *IO* nominis *Jovæ* vel *initium*, vel *indicium* esse depre-
henditur, aut vel *maximam* cum hoc *augusto nomine cognatio-*
nem habet, sicut ex *ipsis literis* apparet, vel *penitus primos ei na-*
tales debet. Hoc autem *IO Trinum inaugurale* maxime dicitur hic
emphaticum. *IO Primum* designat *JOVAM Patrem*, Deum *Cre-*
atorem, Patrem omnium misericordiarum, cum omnibus *inenarra-*
bilibus suis thesauris ac *inestimabilibus*, qui dicitur *ὁ πατὴρ τῶν ἐ-*
κκεκρυμένων 2. ad *Corinth. I. 3*. Nam hic *Pater omnium misericordia-*
rum, nostris *Protoplastis* omni *miseria tùm culpe, tùm pœnæ, mi-*
sericordiam deformatis & *cumulatis* contra *miserias corporales, spiritua-*
les,

tes, & infernales, omnes misericordias aeternas, internas, & externas obtulit, ut ex inimicis in gloriam DEI Patris IO plenae laetitiae resonare potuerint. Medium IO respicit. JOVAM Filium Λόγωv, Vocem Patris ac Evangelicæ voluntatis Interpretem, Job. 1, 16. Job. XXXIII, 20. omnium Evangelicarum divitiarum promum condum maximum & optimum, cui debetur omnis laus, & benedictio, cum sit semen benedictum mulieris, in quo benedictæ sunt omnes gentes, omnes cognationes, & familie terræ, Gen. XII, 3. & c. XIII, 18. & c. Additur tertium IO propter Spiritum Sanctum, qui Spiritus S. est ὁμοῦ ἡμῶν Spiritus dei, vel lucis, & illuminationis, & omnes peperit primorum hominum, & peccatorum cordibus spirituales delicias, & laetitias, cui debetur omnis honor, & gratiarum actio! Huius Jebovæ Elobim, unitrino DEO, juxta divinissima textus Paradisiaci verba tribuitur triplex DEI regnum, Jubileum Regni Potentie, quando propter omnia mundi bona postliminio restituta, dum miseri peccatores de fuga, tanquam exules, bonis omnibus carentes è tenebris obscuris revocati; Jubileum Regni Gratia ex arcanis abstrusissimæ sapientiæ cum omnibus gratia bonis, atque donis, in semine mulieris Spiritus tripudio celebrare potuerunt; Jubileum Regni Gloriae, dñm ex bonis Regni Gratia certissimus, & felicissimus per Semen mulieris, ejusque salutare promissum, & salvificum Evangelii verbum atque fidei justificantis medium, tanquam efficacissimum organum, (cum Evangelium DEI potentia ad salutem omni credenti, Rom. I, 16.) Ad gloriae regnum exoptatissimus sit transitus. Quæ vita post mortem vita sine morte, Vita DEI, vita Messia, sicut ipse dicit Psal. CXIX, 17. Non moriar, sed vivam, & narrabo opera Domini. Hæc & alia de FRIDERICO AUGUSTO primo, vereque divino Universitatis Paradisiacæ RECTORE, tum Eminentissimo, tum MAGNIFICENTISSIMO, pluribus in publico Festi Michaelis Programmate sunt exposita. Nunc ad mera Jubila, vel Jubilæa, cum juxta salutare Spiritus Sancti monitum, quod religiose tempore serviendum sit, veluti ad solennia Universitatis Jubilæa, juxta textum ducimur, & ad mera Paradisiacæ Festivitatibus Jubilæa, piis meditationibus convertimur. Ipse DEUS noster Jubilus est, & innumerabiles ab eo progrediuntur Jubilationes. DEUS Pater in creaturis, & ipsa creatione Jubilatorum est auctor, atque stator, sicut Angeli tanquam sapientissimi Creationis, & Creaturarum admiratores, tanquam diligentissimi harum contemplatores, tanquam studiosissimi rerum conditarum observatores, earumque penitissimi speculatores, & indagatores, tanquam gloriosissimi creatorum creationis operum celebratores, & commendatores, apud Jobum Cap. XXXIIX, v. 7. per ipsum Deum introducuntur, quo pertinet illud Seraphicum Trisagium & Jubilantium spirituum celestium canticum in Antiphona vulgarissima, sed laudatissima: Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Zebaoth, plena est terra gloria
A 2 ejus,

ejus, Esa. VI, 3. Quælibet creatura vera Iubilea sanctis Angelis ob-
tulit. Totus igitur mundus Iubileis Angelicis fuit plenus. Conf.
Psal. CIII, v. 20. Et seqq. Pf. CXLIX, v. 1. seqq. DEUS Filius, noster
FRIDERICUS AUGUSTUS, peccatoribus reipiscentibus *Jubi-*
leorum est mediator, & auctor, omnium Iubileorum post miseri-
rum lapsum in recuperata pace cum DEO, sanctis Angelis, ac uni-
versis, & singulis creaturis, primus Iubileorum gratie fundator,
potentissimus defensor, maximus, & indulgentissimus locupletator,
& optimus conservator. Primus in his FRIDERICUS! Primus
in his AUGUSTUS! DEUS Spiritus Sanctus, summus Iubileorum
factorum testis, dum hac Iubilea nobis in Verbo tanquam infalli-
bili veritatis, & pacis testimonio, perspicuè manifestavit, effica-
cissima virtute divina talia communicavit, mentibus, cordibus &
lingvis artibus admirandis adpropriavit, & ad continua Iubilea
potenter ipsos Protoplastos, & in iis fideles omnes excitavit. Deus
noster plenissimus est Iubileorum thesaurus, perfectissimus omni-
um Iubilorum Circulus; ipse DEUS noster est Iubilus, omnia, quæ
sunt in DEO, mera nobis pariunt gaudia, mera Iubila. Omnia
DEI verba, cuncta DEI facta, vel opera mera vebunt, mera ferunt,
obserunt, & adferunt nobis Iubila. Imprimis autem ipse Pa-
radisus plura nobis Iubila, quàm verba luculenter ostendit, quò
nostros vertimus oculos, quò mentes nostras convertemus, quò cog-
itationes, & omnes internas vel inclinationes, vel motiones dirigi-
mus, vera DEI Magnalia, mera DEI Iubilea certissimis & clarissi-
mis iudiciis ad sanctissimas animarum nostrarum delicias offendimus.
Singula vel notare, vel enarrare non est humana facultatis;
Singula pariter observare non est finita sagacitatis: Transcendit
numerus Paradisiacorum Iubileorum humanum computum. Superat
æstimium eorum humanum ingenium, & censum. Hic mirari, non
rimari sapientia vera. Nos in solennitate nostra Iubilea in glori-
am FRIDERICI AUGUSTI PARADISIACI, & laudatissimam
memoriam FRIDERICI AUGUSTI SAXONICI, RECTORIS
nostri MAGNIFICENTISSIMI, sacrum septenarium, & quidem
septenarium Paradisiacorum Iubileorum ex Gen. III, 8. circa gratio-
sisimum mirabilissime restaurationis mysterium, breviter produce-
mus, & paucissima juxta textum, secundum mensuram gratiæ spi-
ritualis, exponemus. I. Gratosum essentiae divinae Iubileum. II.
Gratosum divinae subsistentiæ Iubileum. III. Gratosum Paternæ
providentiæ Iubileum. IV. Gratosum Propbeticæ vel Evangelicæ
eloquentiæ Iubileum. V. Gratosum divinae vel spiritualis illumi-
nationis vel evidentiae Iubileum. VI. Gratosum divinae militiæ &
victoriæ Iubileum. VII. Gratosissimum cælestis vitæ vel immor-
talitatis Iubileum. Hæc omnino talia sunt magnalia, vel tanta
restitutæ felicitatis Iubilea, ut per debitum Scripturarum Spiritu
Sancto scrutinium, juxta Paradisiacum eumque copiosissimum veri-
tatis

tatis celestis thesaurum de singulis non modo *Programmata* & *disputationes*, sed *integros libros* & *vastos commentarios*, secundum inexhaustas *Verborum divitias*, & locupletissimas *Scripturæ ægyptiæ* & *æthiopicæ* conscribere possemus; sed modo propter *Festi Jubilei solennitatem*, & consuetam *Programmatum brevitatem*, non *singula*, juxta rerum & mysteriorum magnitudinem, multitudinem, & plenitudinem, sed cuncta per brevissima *verborum compendia* persequemur.

PRIMUM SEPTENARIUM PARADISIACI DE RESTAURATIONE HUMANI GENERIS JUBILÆUM EST ESSENTIÆ

DIVINÆ JUBILÆUM.

PRIMUM *Jubilæum*, juxta vers. 8. est *essentiæ divinæ Jubilæum*, in magno Nomine Jehova. Nam *nr̄* deducitur à *nr̄*, quod significat *Esse*, *Esse verum*, *Esse merum*, *Esse purum*, *Esse simplicissimum*, *Esse eminentissimum*, *Esse periclitissimum*, &c. sine omni *adjectione*, sine omni *mitione*, sine omni *inbesectione*, dum nullum in DEUM cadit, vel cadere potest *accidens*. *Jehova totus dicitur esse*, nec aliud quid præter *Esse* continet, atque possidet, & *Esse* totum eminenter in DEO residet. Nam omnia, quæ verum *Esse* præ se ferunt, sunt in DEO, sicut omnia sunt à DEO, omnia sunt per DEUM, & secundum DEI voluntatem fiunt, & realiter existunt, dum *omnia sunt, vivunt, & moriuntur in DEO*, Act. XVII, v. 27. Totus mundus est perfectissimus omnium entium, & *Creaturarum Circulus*, pulcherrimum divinorum operum theatrum, in quo cuncta, quæ creata sunt, elegantissimo quodam ordine, per univrsam *systema* conspiciuntur. Quia DEUS elegantissime & sapientissime admirabili quodam artificio in tota rerum universitate cuncta disposuit. *Vidit enim*, juxta Creationis historiam, *omnia Deus creata, quæ fecerat, & ecce valde erant bona*, Gen. I, v. 31. & non tantum *facta*, sed etiam *mirificata* & *magnificata* sunt hæc opera, sicut *David Psal. CIV.* inquit: *Quam magnificata sunt opera tua, Domine! omnia in sapientia fecisti, impleta est terra possessione tua.* B. Lutherus: *Der wie sind deine Werke so groß und viel / du hast sie alle weißlich geordnet / und die Erde ist voll deiner Güter.* B. Megalander solutus est dicere, quod omnia entia *dupliciter* considerari queant, & debeant, vel *absolute*, vel *relate*; *absolute* ratione *sui*, quatenus in se sunt entia, juxta *propriam* suam *essentiam*, juxta suas *essentiales proprietates*, & secundum suas *essentiales operationes*, & prout sunt in DEO, tanquam *opera DEI*, & limpidissima creatoris sui *specula*, dum specula sunt admiranda *divinæ potentie*, *divinæ sapientie*, *divinæque bonitatis*, & *beneficentie*. Quo respicit *Apostolus Paulus*, Rom. I, v. 20. *Invisibilia ipsius à Creatura mundi, per ea, quæ facta sunt intellecta conspiciuntur. Sempiterna ejus quoque*

divinitas & virtus. Et hoc est, quod antea monitum, omnia
 nimirum à DEO, & in DEO esse, vel existere. Planissimum, & ple-
 nissimum ejus rei documentum exhibuit *Adamo* totus *mundus*
 primum, qui res omnes obtulit eidem, quoad esse *proprium*, tum
 unaquælibet creatura suam *essentiam*, sua *propria*, suas etiam *en-*
ergias præ se ferebat, & quoad relatam *existentiam* ad Deum *Cre-*
atorem se ferebat, tum singulas creaturas in *Jehova*, quoad divi-
 nam conservationem, per imaginem Dei conspiciebat, & summam
 Dei *potentiam*, admirandam ejus *sapientiam*, & ineffabilem ejus
bonitatem in omnibus & singulis, tanquam sapientissimus *contem-*
plator hoc *Esse* DEI *relativum* in Creaturis, juxta *Paulum* citato lo-
 co, quoad antenus conspicitur, & innumerabilia nobis offert *lubilea*,
 cum omnia propter nos homines, & nostrum indefinentissimum
 usum à DEO, ad DEI *gloriam*, & nostrum *lubilem* condita. Deus
 enim *αὐτοεξάρτος* est, sibi sufficientissimus, rei nullius indigus,
 à se vel in se semper, & ab omni aeternitate *perfectè beatus*, sed o-
 mnis beatitudo hominis in DEO, DEIque *creaturis* conspicua.
 DEO siquidem *fruitur* & *bonis* *Creaturarum*, secundum divinam
 indulgentiam & bonitatem indefinenter *utitur*, cum totus *macro-*
cosmus, & omne *creaturarum* genus, cum *thesauris* suis innume-
 rabilibus ad *Microcosmum*, vel hominem, ejusque *perfectiorem*, &
beatitudinem referatur. Hoc autem *Esse* DEI ne quidem mini-
 mum est, quod in *Jehova* vel eminentissima DEI essentia reperi-
 tur. *Jehova* Nomen *mysterium* *mysteriorum* est, verum esse *solita-*
rium, verum esse *primarium*, & quidem *κατ' ἐξοχήν* sine *secunda-*
rio, sine, quoad itatum infinitatis, subordinato, supremum sine *essen-*
di intermedio, unicum sine socio, *primum* absque *secundo*, *princi-*
pale absque *minus* in essendo *principali*. Nec *mens Angelica*, nec
intelligentia humana, quicquam de tanta capit *ementia*. *Jehova*
 creditur *ens entium*, ut *αὐτεξάρτος*, ita pariter *αὐτότερος* est *πᾶσι*
πᾶσι, ab initio *πᾶσι* in termino, ubique & semper *πᾶσι*, *πᾶσι*
 in præterito, *πᾶσι* in præsentis temporis puncto, *πᾶσι* in futuro. *Exod.*
III. v. 14. & in omnem aeternitatem. Nam *immutabilis* sic *πᾶσι*, qui
 nec ab omni aeternitate *mutari* poterit, nec hodie *mutationem* ad-
 mittit, nec in omnem aeternitatem *mutari* poterit, dum ipse de se
 restatur: *Ego Jehova*, & non *mutor*, *Mal. III. 6.* Et clarius apud *Esai.*
XLII. 8. *Ego Jehova, & hoc est nomen meum*; nomen non tantum
significativum, neque tantum *indicativum*, imò suo modo certis-
 que respectibus *expressivum*, sed verè *proprium*, & quoad origina-
 tionem, & collationem, nativum *essentiale* & *quidditivum*, atque
 sic *ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐσόμενος* sensu genuino solus dicitur. *Apoc.*
I. v. 4. *Magnalia* cernimus in nomine *Jehova*, quoad (vocum)
intelligentiam incomprehensibilia, quoad *eloquentiam* penitus *in-*
effabilia, simpliciter credere talia decet, quia simpliciter talia divi-

næ veritatis verbum docet. *Jehova* nonnullis *Essentiator* est, à quo solum manat *Esse*, verum pendet *Esse*, totum viget *Esse*, omne durat *Esse*. In hoc *Esse* *Jehova* sibi gratulatur *omnis essentia*, gloriatur in eodem *omnis existentia*, *Exultat*, & *Jubilat* *omnis creatura*. Et hic *Jehova* *sons*, & *scaturigo* *Jubilationum* *omnium* in tremendo mysterio nostræ *restorationis*. *Gen. III. v. 8.*

SECUNDUM PARADISIACI SEPTENARIÏ DE RESTAURATIONE GENERIS HUMANI EST DIVINÆ SUBSISTENTIÆ JUBILÆUM.

SECUNDUM hoc *Jubilæum*, in *reparatione* nostræ est *divinæ subsistentiæ* *Jubilæum*, quod in *augusto* *Elobim* titulo producitur, dum *Jehova* *Elobim* convenienter adducitur. Hic *titulus Augustum* nomen est. Hoc *DEI* nomen verè dicitur, & est *AUGUSTUM*, dum *voci* *Jehova* nomen aliud nomen novum convenienter adjungit, ac *essentia* nomini *personale* quasi cognomen subjungit. Nomen autem *novum* tantum addit, *novum*que *statum* distinctius exprimit, *novum* autem *objectum*, vel *rem novam* non conjungit. Hec enim est *catbolica fides*, ut *unum DEUM* in *trinitate*, & *trinitatem*, in *unitate* *reveremur*, juxta *Theologiam* nostram *Symbolicam* in *Athanas.* *Symb.* Quia *tres sunt*, qui *testantur* in *caelo*, *Pater*, *Verbum*, & *Spiritus*, & *hi tres simpliciter*, quoad *esse unum*, *unum sunt*, vel *unus DEUS*, 1. *Joh. V. 7.* quod etiam *commune* tradit *fidei* *Symbolum* veteris *Israëliticæ* *Ecclesiæ*. *Audi, Israël, Jehova DEUS noster* (*unus*) *Jehova* tantum *unus est*, *Deut. VI. 4.* Hoc autem *Jubilæum* nomen *varie*, juxta *Mosen* in *historia* *Creationis*, *textualis* est *positionis*, *varie relationis*, & *varie ordinationis*. *Primum totalis positionis* est, *Gen. I. 1.* In *Principio* *creavit* *Elobim* *caelum* & *terram*, *nimirum* *Elobim* *Pater*, qui dicitur & est *Prima persona* *Sacrofanctæ Trinitatis*, & *verè* *creator* *instar* *Patris*, cui *passim* in *Scriptura* *Veteris*, & *Novi Testamenti* *Creationis* *opus* *peculiariter* *adscribitur*, mox *subintelligitur* *Filius* *Elobim*, qui *pariter* *juxta* *divinam* *verbi* *revelationem*, cum *Patre* *totius* *Universitatis* est *Creator*, dum *verbo* *Domini* *Cæli* *firmati* *suot*, & *cum* *his* *omnis* *exercitus* *Creaturarum*, *Psal. XXXIII. v. 6.* Si quidem hoc est *illud Verbum* *Patris*, de quo *Johannes* *Evangelista* dicit, *Joh. I. v. 1.* In *principio* *erat* *verbum*, & *verbum* *erat* *apud* *Deum*, (*Patrem*) & *Deus* *erat* *verbum*, hoc *erat* in *principio* *apud* *Deum*, *omnia* *per* *ipsum* *facta* *sunt*, & (*NB*) *sine* *ipso* *factum* *est* *nihil*, *quod* *factum* *est*; *tum* in *ipso* *condita* *sunt* *universa*, *que* *sunt* in *cælis*, & in *terris*, *visibilia*, & *invisibilia*, *troni*, *dominationes*, *principatus*, & *potestates*, *uxi* *nostra* *ev* *aut* *συνέστην* in *coenclia* *consistunt*, *tum* in *ipso* *suam* *conservationem* *consequuntur*, *Coloss. I. v. 16.* *tum* *omnia*, *tanquam* *conseruator*, *portat* *verbo* *virtutis* *sue*, *Hebr. 1. 3.* Dicitur etiam hoc *Jubilæum* nomen *varie* *personalisq;* *revelationis*, & *distinctivis*, dum *ordi-*

ordine notantur in hoc *Jubilæo tres Elohim*, ut *Duo sint spirantes*, *Pater*, qui à se spirat, & *filius*, dum à *Patre* spirare deprehenditur, & ab his *Duobus Elohim* spirantibus *tertius Elohim* progreditur, qui *Patris & Filii Spiritus*, secundum *Oracula Veteris & Novi Testamenti* nuncupatur. Tandem hoc *Jubilæum* nomen *est certa numerationis, & ordinationis*, dum *primus, secundus, & tertius* à se invicem accurate distinguntur, ordine iusto certoque semper introducuntur, ut *Elohim dicens*, ceu *Pater primo*, sed *Elohim faciens*, sive *verbum, medio*, videns *Elohim tertio* loco nominetur, & collocetur. Qui conveniens singulorum *Elohim* & trium personarum locus & ordo dicitur, magnæ certè sunt in hoc profundissimo *lubilæo*, sanctissimoque *S. S. Trinitatis mysterio divitiæ deliciarum, & delitiæ divitiarum*, ut cum *Apostolo* exclamare hic necessum habeamus: *O altitudo divitiarum sapientiæ, & scientiæ DEI, quam incomprehensibilia sunt judicia, vel arcana ejus, & impervestigabiles viæ ejus! Quis cognovit sensum DOMINI! Pater Elohim misericordissima sua gratia firmisimis decretis humani generis restaurationem elementissime constituit. Filius Elohim incarnationis, & satisfactionis mysteriis gratiosissimam restitutionem peccatorum sua sponte suscepit & expedit. Spiritus Elohim exoptatissima, & efficacissima per verbum applicatione restorationis opus in Protoplastis, & fidelibus ipsorum posteris pertecit, ut gratiosæ restitutionis lubila cantare, & in Sacrosanctæ Triadis nomine lubilæo celebrare solenniter possumus.*

TERTIUM SEPTENARIUM PARADISIACI DE RESTAURATIONE GENERIS HUMANI JUBILÆUM EST GRATIOSUM PATERNÆ PROVIDENTIÆ JUBILÆUM.

TERTIUM *Gratiosæ restorationis Jubilæum* est *paternæ providentiæ Jubilæum*, quod ordine convenienti ad *Patrem providum* peculiariter respicit. Nam *Pater horti Paradisi* plantaverat. *Gen. II, 8*, quod alias commune *Patrisfamilias* officium dicitur. Idem *Pater* dum *horti* pulcherrimi, tanquam amoenissimi domicilii sedem, homini demandaverat, tanquam *peculium* liberaliter donaverat, imo non tantum in domicilium & habitationem commodam, atque sedem ornatissimam concesserat, sed etiam omnium arborum, & aliorum vegetabilium excepta tantum *arboræ scientiæ boni & mali, ad esum & usum* indulgentissima ratione commiserat, ut in obsequium & cultum *Domini supremi* hoc voluptatis horto, juxta *Patrisfamilias* nutum atque voluntatem *uteretur*, & fructibus ejus debito modo *frueretur*. *Feudum* & donum erat *Creatoris Patris Paradisi*, & *Dominus Feudi* sibi reservaverat *Jus proprietatis Inspectionis, visitationis, legislationis, & meliorationis, correctionis, defensionis, &c.* Postquam igitur suam, tempore *serpentina seductionis, & humana transgressionis,*

praesentiam aliquantisper disimulasset, & libertatem, Protoplastis concreatam, respectu primæ legis in congressu cum serpente probasset, & miseriam seducti corruptiq; hominis omnigenam observasset, *viscera cuncta commiserationis misericordissimi Patris celestis commota sunt*, ut maturius ex *consilio sapientissimi mediatoris*, & merito promptissimo, & sufficientissimo *Redemptoris filii*, prius *rigorosum examen* institueret, seductori malevolo pœnam maledictionis inferret, miseros autem mortales seductos per seriam *pœnitentiam*, & *fidem in Messiam* postliminio reciperet, atq; pœnitentibus gratiam Indulgentiarum obferret, *Annun Jubileum remissionis Peccatorum*, & *omnium debitorum* aperiret, à *servitute*, & *tyrannide serpentis infernalis debitorum* manumitteret, ac in pristinam *siliationis libertatem* adferret, ac tam male facta rescinderet, *chirographa legis* destrueret, atque sic plenissimam *florum DEI libertatem* ad *ius siliationis in Messia sponsore*, & *satisfactore*, restitueret. Hanc *miseriam hominis peccatoris*, & *miserordiam Patris commiseratoris*, atque *panaccam DEI Salvatoris Ecclesia* verbis *emphaticis* notatuq; dignissimis, spiritualibus filiis exponit, de *miseria peccatoris* inquit: Dem Teuffel ich gefangen lag/ im Tod war ich verlohren/ meine Sünden mich quälten Nacht und Tag/ darinnen ich war gebohren/ ich fiel auch immer tieffer drein/ es war kein guts am Leben mein/ die Sünd hat mich besessen. Meine gute Werck die goltten nichts/ es war zu mit ihnen verdorben/ der frey Will hatte Gottes Gericht/ er war zum gutn erstorben: Die Angst mich zu verzweiffeln treib/ daß nichts denn sterben bey mir bleib/ zur Höllen must ich sincken. De *miserordiam Patris* mox subiiciens: Da jammerts Gott in Ewigkeit mein Elend über die massen/ er dacht an seine Barmhertzigkeit/er wolt mir helfen lassen/ Er wand zu mir sein Vater-Herg/es war bey ihm fürwahr kein Echerz/er ließ sein bestes kosten. Tandem liberationis auxilium, & *Redemptionis subsidium* in Semine Mulieris adjiciens: Er sprach zu seinem lieben Sohn/ die Zeit ist hie zu erbarmen/ fahr hin meines Hergens werthe Kron/und sey das Heil der Armen/ und hilf ihnen aus der Sünden Noth/ er würg für sie den bittern Tod/und laß sie mit dir leben. O quanta patent in his paternæ, salutarisq; providentiæ *magnalia!* O quanta latent in his ineffabilia, vel etiam incomprehensibilia *mysteria!* O quanta pariter ex his scatent, & manant cordis anxie pœnitentis *Jubila!* quæ pœnitentibus continua, perpetuaq; per gratiæ Spiritum exhibent *Jubilea*. Pater Iehova deambulat in *borto*. *Hor-tus est Ecclesia*, *Deambulatio misericordissimi Patris* fit ad pœnitentes Ecclesiæ cives. *Deambulationis actus est pœnitentialis & spiritualis* ad peccatores respicientes *accessus*. *Scopus* deniq; est *pœnitentialis*

2
tiale Jubilæum, veræque salutis ad plenissimam Jubilationem tro-
pheum, annus propitiationis, tempus liberationis, atque humanæ
restitutionis. Quæ cum aliis anni Jubilæi privilegiis omnibus, &
singulis peccatoribus respicientibus ritè conveniunt. *Jubilarunt*
in his per sancti Spiritus motum, & impulsum Protoplasti. *Ju-
bilarunt* in iisdem omnes *Prophetae, Patriarchæ, fidelesque veteres,*
& *Apostoli cum Christianis novi Testamenti,* simulque Nos hodiè
cumprimis in hac solenni festivitate de misericordissima gratia
providentiæ Patris in Spiritu *Jubilare* possumus cum Davide
dicentes: *Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in seculum*
miserericordia ejus. Pl. CXXXI.

QUARTUM JUBILÆUM SEPTENARIUM PARADISIACI DE
RESTAURATIONE GENERIS HUMANI EST JUBILÆUM
PROPHETICÆ ET EVANGELICÆ ELOQUENTIÆ.

QUARTUM JUBILÆUM *Propheticæ, & Evangelicæ elo-
quentiæ in Voce salutis, & salutaris prædicationis.* Hoc Verbum in
mente Patris residere dicitur, ex Patris corde progreditur, & in ore
Patris deprehenditur. Hoc principaliter, & personaliter est ipsum
verbum Patris, filius Patris, Orator Patris, gratiosæ *προφορίας,*
& *Propheticæ ἐπαγγελίας* ratione veteris; & *Evangelicæ ἰσογ-
λας,* et plenariæ *μαρτυρίας* ratione novi Testamenti. Dum in plenitu-
dine temporis *DEUS Pater misit filium natum ex muliere, Gal. IV. v. 4.*
dum λόγος σὰρξ ἐγένετο: Verbum caro factum est, & habitavit
in nobis, Joh. I. v. 14. & mysterium à seculis absconditum per suas
conciones, & Apostolicas prædicationes, Rom. VI. v. 25. clarissimè
manifestavit. Hæc vox sonuit, hoc verbum tonuit Protoplastis
in Paradiso, DEUM nemo vidit unquam, Filius, qui est in sinu Patris
nobis ἐξηγήσατο, & sic Exegeta Iacobi Opt. & Max. Qui volun-
tatem omnem Patris per scripturam omnem *Veteris, & Novi Tes-
tamenti, ex arcanis thesauris divine sapientiæ, tanquam Prophe-
tarum, & Apostolorum Princeps promulgavit, denunciavit, & an-
nunciavit. A priori Patris sapiendiæ, quæ totam mentem, & cor*
Patris adimplet; à formali personalis Patris eloquentiæ, dum est
*Paternæ mentis, atque voluntatis Interpres. Job. XXXIII. 20. In-
terpres vocatus ἐξ ὀφθῆν, æternus Patris Consiliarius, Esa. IX. v. 6. de-
cretorum diviuorum, & omnium arcanorum salutis Referendarius,*
*summus Patris ad homines legatus, qui sua sponte venit, & ex con-
silio Patris de cælo descendit, ut omnem Paternam voluntatem de*
salute nostra patefaceret *Ecce venio, dicit ipse, in volumine libri scri-
ptum de me, ut facerem ipse, & prædicarem aliis voluntatem tuam*
Domine, Deus meus, & legem tuam in corde meo scriptam, Psalm.
XL. v. 8. 9. Cor fidelis animæ, sicut alias Messia *vita, Christiani*
vita, Messia *lux & scientia, dicitur hominum scientia, in ipso*
vita erat, & vita erat lux hominis, Joh. I. v. 4. Hæc lux est lux
per a,

vera, & lumen omnem hominem in mundum venientem, vers. 10. Christi potentia, Christianorum potentia, Philip. IV, 13. Nam Paulus Omnia potest in Christo, qui confortat eum in omnibus. Christi ἐνέργεια, omnium fidelium ἐνέργεια, sicut ipsemet inquit: Sine me nihil potestis facere. Joh. XV, 5. Christi gloria, fidelium omnium gloria, 1. Corinth. II, 7. Gal. VI, 13. quæ cum salutis mysteriis nostris Protoplastis per Verbum Patris, tanquam Prophetam magnum, & Evangelistam summum, statim in Paradiso, ductu Sancti Spiritus, per divinas promissiones & revelationes innoverunt. Vox Messie justitie Verbum, Esa. XLV, 23. Gratie Verbum, Luc. IV, 14. Act. XIV, 3. Salutis, & exultationis Verbum, teste Davide Psal. CXII. v. 15. Vox salutis, & exultationis sonat in tabernaculis justorum, Dextra Domini fecit virtutem, dextra Domini exaltata est, dextra Domini fecit virtutem. Protoplastorum justorum in Semine Mulieris erat tabernaculum Paradisus, in quo Verbum salutis respectu serpentis, & omnium hominum spiritualium sonabat, personabat, resonabat, & propter hanc salutem exoptatissimam, atque plenissimam veram exultationem, meram jubilationem in cordibus penitentium excitabat, ut cum Davide Pl. XCII. 1. dicere potuerint: Jubilate, & cantate, & exultate, Psallite Domino in cithara, in cithara & voce Psalmi, in tubis, & voce tube. Jubilate in conspectu Regis Domini. Hac Vox λόγος, vel Oratoris Patris gloriosa parit Jubila, Jubila justitie, sicut Messias inquit, et ut antea notavimus, Pl. XLV, 23. In memet ipso juravi, egredietur de meo ore justitie verbum, & non revertetur: quia mihi curvabitur omne genu, & jurabit omnis lingua. Ego in Domino dicet, mea sunt justitie, & imperium, ad eum veniet, & confundentur omnes, qui repugnant ei. In Domino justificabitur omne semen Israel: siquidem Jebora ipse justitia nostra, Jer. XXXVI, 6. Hac vox Messie vox Jubilee benedictionis, qua benedicentur Protoplasti non tantum, sed & in iis omnes posterius, benedictione non solum externa, vel corporali, quoad regnum mundanum, sed etiam quoad bona interna, & spiritualia, quia Deus Pater benedictus benedixit nos omni benedictione spirituali in Christo, Ephes. I, 6. neque defuit in illis benedictio celestis, sicut Paulus dicto loco addit: in celestibus, i. e. Jubilee consolationis. Sicut in Noacho de Messie legitur Gen. V, 29. iste consolabitur nos ab operibus, & laboribus manuum nostrarum in terra, cui maledixit Dominus. Vox Jubilee salvationis, siquidem propterea semen mulieris Jesus est appellatus, secundum memorabilem Angeli legationem Matth. I, v. 21. Vocabis nomen ejus Jesum. Ipse enim salvum faciet populum suum a peccatis suis. Et hoc verè Magnum dicitur gaudium imò maximum, sicut Evangelista Natalitius Angelus pastoribus Betlebemiticis testatur Luc. II, v. 10. Nolite timere, Ecce annuncio vobis gaudium magnum, quod erit omni populo, quia natus est vobis Hodie SALVATOR,

TOR, qui Christus Dominus est in civitate David. Hoc gaudium, verè Jubilaum gaudium, quod non tantum hominum, sed etiam Angelorum est gaudium. Siquidem multitudo exercituum celestium præ gaudii magnitudine neququam in cælis conueneri potuit, sed Jubilaum catholicum in Bethlehemiticis campis instituitur voluit, plenissimis Jubilibus concinens: Gloria in excelsis DEO, & in terris pax, & hominibus bonæ voluntas! Jubilus hic fuit gloria, suavissimis concentibus in Salvatoris nati gloriam decantatus: Jubilus pacis, & concordie, quia Princeps pacis apparuit, & Pax ipsa, quæ cuncta sunt in cælis, & in terris, nobis reconciliavit, Coloss. I. 14. Jubila Pacis, optima jubila, dum Pax optima rerum, quas homini novisse datum est, jubila divinæ benevolentie, dum hominibus in nato salvatore omnis eudonia, revelata, & ipse Pater cælestis cœlitus clamavit: Hic est Filius meus dilectus, & uocō ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόμησε, Matth. III. 17. Hic Dominus est gloria, Rex glorie, Pl. XXIV. 7. sqq. Dominus omnium Jubilaorum, qui Deus benedictus in secula Amen, Rom. IX. 5.

QUINTUM SEPTENARIUM PARADISIACI DE RESTAURATIONE GENERIS HUMANI JUBILÆUM DIVINÆ VEL SPIRITUALIS LUCIS ET ILLUMINATIONIS EST.

Protoplasti nostri post miserimum lapsum ad obscura loca fugiebant, latebras tenebrosas in absconditis umbris, tenebris obscuratum sensum habebant, Ephes. IV. 18. & in meris tenebris peccatorum & miseriarum sedebant, Esa. IX. 1. nihil quicquam ipsis profuisset misericordissima Dei Patris gratia, vel ipsius Filii Redemptoris *σωτηρία*, nisi Spiritus sapientie & intelligentie, Esa. XLII. noctem caliginosam peccatorum removisset, & tenebras tenuissimas dispulisset, atque lucidissimis adspirationibus, & inspirationibus mentes & corda lumine spirituali collustrasset. Et hoc vere spiritualis illuminationis est initium, ac indicium, & omnis Jubilationis Evangelicæ vel exordium, vel artificium, quia sine Spiritu Sancti lumine nihil est in homine, nihil restorationis, nihil reformationis, nihil veritatis, nihil perspicuitatis. Errorum, & caliginosarum cogitationum Mendacia mendacii Pater pariter per verbi divini corruptelas in mentibus, & cordibus lapsorum hominum disseminaverat, corpus & animam suis fraudibus, & dolis repleverat, hominem totum in tenebras et noctes coniecerat Spiritus malignus. Sed Spiritus S. Spiritus lucis & illuminationis novæ lucis Jubilaum inchoavit, tenuissimas aberrationum tenebras exterminavit, et tanquam Spiritus Diei splendidissimam fidei lucem, atque Diem Protoplastis turbatis communicavit. Siquidem Pater luminum Joh. I. 17. dedit excecatis Protoplastis illuminatos oculos, & tanquam Pater glorie dedit Spiritum sapientie & revelationis in agnitionem ejus, Eph. I. 17. & 18. Imò Spiritum sapientie & intelligentie, consilii & fortitudinis, scientie & i.

Et timoris Domini. Esa. XI. 2. qui tanquam **רוח ה' Spiritus diei**
 splendidissimam diem Protoplastis nostris in *horto Paradisi* para-
 vit, ut è *tenebris* arborum redire, in conspectum *solis* venire, in
 luce creaturarum permanere, & ad usum externum bonorum *re-*
gni potentia postliminio reveri potuerint. *Spiritus lucis* est *Elohim*
videns, Gen. I. 4. & tanquam *Spiritus Sanctus*, tertia persona Tri-
 nitatis, aut *Tertius Creationis Elohim*, vidit præ cunctis aliis *lucem*.
 Qua ratione hic in restauratione hominis semetipsum etiam *Spiri-*
tum diei, titulo satis emphatico, satis etiam *augusto*, nuncupare vo-
 luit, ut nimirum *diem naturalem* in *regno potentia*, *diem spiritua-*
lem in *regno gratia*, *diem caelestem* in *regno gloria*, peccatoribus
 excocatis à serpentis *tenebris* gratiose restitueret. *Lux* & *diem glo-*
ria Majestatisque symbolum, & *veritatis* atque *perspicuitatis* te-
 stimonium, omnisque, per *Diei Spiritum*, *illuminationis principium*
 ac *medium*. Huic *Spiritus diei* grata mente debemus, quod per *Ver-*
bum & *Baptismum*, qui **Ὁρθοδοξ** & *illuminatio* Veteribus dicitur,
Spiritualiter regeneramur, ex hujus gratia *renovamur*, & *sanctifi-*
camur, ac è peccatorum sordibus, atque *tenebris* obsecurissimis li-
 beramur, et in *luce*, tanquam *filii lucis*, ambulamus. Hæc Sancti
Spiritus in nobis *gloria*, Hæc in *Spiritu* nostra pariter *gloriatio*, *ex-*
altatio, & *jubilatio*. Ex hoc *Spiritu diei*, vel *lucis*, acceperunt,
verbi lucem, *fidei lucem*, & *omnia spiritualia lumina*, imo *fideles*
 ipsi per eum sunt **Ὁσῆτες**, & *luminaria in mundo*, Philipp. II. 15.
 scil. in *Ecclesia militante*, dum per *Spiritus diei* lucent in *Ecclesia*,
lucent in mundo, & quotidie *Jubilaa cordis*, & *oris*, canticis evha-
 risticis in Dei gloriam celebrant, atque *sanctificant*, ipsa *fideliu*
opera sunt *spiritualia lumina*, *glorificantia Jubilaa*, sicut *Christus* in-
 nuit: *Vos estis lux mundi*, Matth. V. 14. *Luceat lux vere fidei coram*
hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificetur Pater Vos-
ter, qui in caelis est, per talia gloriosa, vel glorificantia Jubilaa.
 Matth. V. 16.

SEXTUM JUBILEUM SEPTENARIJ PARADISIACI DE RE-
 STITUTIONE HVMANI GENERIS EST DIVINÆ MI-
 LITIAE ET VICTORIAE JUBILEUM.

Penultimum hoc est in *Sacro Septenario*, in quo per *Jeboam*,
Elohim Deum triumum Patrem, Filium, & Spiritum Sanctum, *Eccle-*
sia militans his in terris statim in *Paradiso* fundatur, et totus *fideli-*
um coetus ad perpetuam *militiam* destinatus. *Vita siquidem ho-*
minis perpetua militia, Job. VII. 1. *Peccatores* quidem *homines* suam
 gerunt et ferunt *militiam*, sed in peccatis *perniciosam*, et sub *Para-*
disiaco serpente prorsus *damnabilem*, & *exitiosam*, quæ juxta tex-
 tum *Paradisiacum* variis modis explicari, vel considerari possit.
 Nos autem hanc *exitialem malitiam* propter breviteram *Program-*
matia missam facimus, et ad solam *fideliu militum certamina* me-

D

ditā.

81
 ditaciones *Jubilaas* dirigimus. *Militarunt enim Protoplasti tyro-*
nes sub Duce summo Messia, semine mulieris, qui dicitur Princeps mi-
litiæ Jebova, Jos. V. 14. מִנְיָו עֹנִן, vir bellator, Der rechte Kriegs-
Mann/ qui piorum Πεδυορχος, et antesignanus, et Σὺμμαρχος,
fortissimus commilito, qui potest omnes hostes superare, et tantum
non ad victoriam semper pugnare. Et hoc est bellum illud sa-
crum, ab ipso Jebova Elohim felicibus auguriis constitutum, ac in-
ter serpentem, atque semen mulieris ac utriusque semen institutum,
 verl. 19. *Inimicitias ponam inter semen tuum, videlicet serpentis,*
quod certè durissimum bellum, veris Smeris inimicitis repletum,
ad funestum atque mortiferum exitum et eventum, dum mulieris
semen invictum, serpentis caput totaliter conculcabit, et hoc morsum
serpentis, h. e. venenatum, & letiferum in calcanea nostri loco
sustinere necessum habebit. Magnam verò militia varietatem
nobis Spiritus Sanctus in Verbis Paradisiacæ revelationis luculen-
ter ostendit, ex quibus saltem aliquas ex historia Protoplastorum
notabimus, et allegabimus, nullas autem pro dignitate Verborum
et rerum plenius explicabimus, cum instituti nostri ratio neutiquam
id permittat. Bellum hoc sacrum continet pugnas (a) cum DEO,
contra DEI legem, et acerrimam ejus accusationem et conde-
mnationem, ejus severissimam justitiam, hinc Protoplasti primum
statim ad judiciale tribunal ab ipso Deo citantur, et sigillatim ju-
dicialiter examinantur. (b) Contra serpentem, & contra omnes
infernales pbalanges, qui jurati sunt cuncti Diaboli cum Dracone
militant, (c) contra Michaelem, et angelos ejus, atque totum fidelium
cæcum, Apoc. XII. 16. (d) Adversus omnis generis arumnas et dolo-
res, labores et sudores, et omnis generis adversitates, quia multa
sunt tribulationes justorum, Psalm. XXXIV. 20. Quæ durant per
omnem piorum vitam, juxta Vulgatum illud:

Nunquam bella piis, nunquam certamina desunt,

Et, cum quo certet, mens pia semper habet.

Siquidem per multas tribulationes oportet ingredi regnum cælorum,
Act. XIV. 22. (e) contra mortem ipsam, quia tamdiu laborandum in
molestiis, sudandum in angustiis, donec in pulverem revertatur ho-
mo, ex quo sumptus est, verl. 19. Mortis certamen horribilissimum
certamen, quia mors omnium formidabilium formidabilissimum, sed
in omni hac militia presentissimum habemus Ducem, et imperato-
rem prudentissimum, omnis belli Ductorem et Directorem velocissi-
imum, et felicissimum omnis militia Consummatorem, FRIDERICVM
AVGVSTVM, qui pacem ab omnibus hostibus recuperat, velut
cælestis FRIDERICVS, ac omne DEI regnum innumeris augmentis
victorioso glorioseque ditat, velut divinus et mysticus AVGV-
STVS. Sic omne bellum sacrum definit in meta lubila, in gloriosa
Jubilaæ!

SE-

SEPTIMUM IUBILÆVM EST GRATIOSISSIMUM COELESTIS VITÆ ET IMMORTALITATIS IUBILÆVM.

Hoc est ultimum, hoc optimum, hoc maximum, hoc æternum, et nunquam desitutum Iubilæum, quia triumphantis Ecclesie Jubilæum, ubi Deus ipse beatus in omnibus omnia futurus, et sic ipse I. Cor. V. 28 Dominus triumphantium erit jubilæum, Apoc. XII. 10. Iohannes cœlestium exercituum jubilantes triumphos, et triumphantes jubilos audivit, nobisque commendavit: *Et audivi vocem magnam in celo, dicentem: Nunc facta est salus, & virtus, & regnum DEI nostri, & potestas Christi ejus; quia projectus est accusator fratrum nostrorum, qui accusabat illos ante conspectum DEI die & nocte: Et ipsi vicerunt eum propter sanguinem agni, & propter verbum testimonii sui, & dilexerunt animas suas usque ad mortem. Propterea latamini cœli, & qui habitant in eis.* In his verbis plurima latent lætantium, et triumphantium, magnalia, Maxima Jubilæa, sed vix alicui exaltationis, & jubilationis cœlestis prægustus hic invenitur plenissimus gustus, non in visione confertur, nec in verbis nudis exhibetur. Sed in futura jubilorum reali communicatione, et possessione deprehendetur. Pater noster primus et mater viventium, hoc etiam gloriosum, in cordibus suis ex revelatione, & appropriatione, per Sancti Spiritus operationem, in veritate senserunt m m , Spiritus dei non tantum diem regni potentia naturalem, neque tantum diem regni gratie spiritualem, sed etiam diem regni gloria cœlestem, in ipsis accendebat. Hinc ex ductu Spiritus vitam post mortem, et sic vitam immortalem in corde per vitam verbum possidebant: vitam post mortis periculum, vitam post mortis metum, vitam post mortis transiuntium, vitam post mortis terminum: Vitam ultra mortem, vitam citra mortem, vitam extra mortem, vitam sine morte, semper duraturam, ac in Messia mortis victore, et Diaboli, qui mortis habebat imperium, destructore, Hebr. II. 14. *Semine mulieris, qui nobis est via, veritas, & vita,* Joh. XIV. 6. *Et nostra vere dicitur æterna vita,* I. Joh. I. 2. et eap. V. 20. Hoc æterna vita Jubilæum, hoc æterna gloria Jubilæum, Protoplastis est intimatum, commendatum, & communicatum, et ex hereditario jure pariter ad nos, et omnes credentes propagatum. Sic enim dilexit mundum, ut filium suum unigenitum daret, ut omnis, qui credit in eam, non pereat, sed vitam æternam habeat, Joh. III. 16. Sed nec oculus vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis descendit, qua Deus de hoc æterna vita gloriæque Jubilæo preparavit diligentibus se. I. Corinth. II. 9. Hic desideratissimus omnium Jubilorum, & Iubilantium scopus! Hic exoptatissimus cunctorum Iubilorum fructus! Hic indefinensissimus est omnium in regno gloria Iubilantium proventus! Sed malum dehis tacere, quam incongrua minusque convenientia meditatio-

num

num imbecillitate verborum incommoditate proferre. Hæc admirabilia sunt iplo regno gloriæ reservanda. Hic ex parte cognoscimus, ex parte verba de tantis mysteriis facimus, adeoque Iohannis Evangeliste monitum et consilium hic nostrum facimus: *Videte qualem charitatem dedit nobis Pater, ut filii DEI nominemur. & scimus. Propter hoc mundus non novit nos: quia non novit eum: Charissimi nunc filii DEI sumus: sed nondum apparuit, quid erimus: scimus autem, quoniam, quum apparuerit, similes ei erimus: Quonia vidimus eum, sicuti est.* Nos quoque cum dilectissimo Jesu discipulo, Johanne, colophonis loco, nunc de Paradisiacis Jubilæis breviter addimus. *Videte, qualem charitatem nostris Protoplastis à principio restaurationis Iehova Elohim, et nobis pariter in iis exhibuerit.* Qualia mysteria et quanta magnalia, quàm multa jubilæa, nostra restaurationis salutaris in primis, sed prægnantissimis verbis proposuerit, & exposuerit. Hic eloquentissimus Orator multa, vel etiam plurima, paucis non tantum intimavit, sed etiam explicavit, et universum Scripturæ codicem cum omnibus revelatis divinæ sapientiæ decretis, *ὡς ἐν τόπῳ*, vel *ὡς ἐν συνέσει Protoplastis manifestavit*, et nobis hæc divinorum arcanorum compendia, peculiariter ad usum animarum clementissime commendavit, ut vere valeat hic consilium et mandatum Salvatoris: *Scrutamini Scripturas, quia putatis in eis vitam aternam habere, & hæc sunt, quæ de vobis testantur, Joh. V. 39.* talia quoque testimonia Messiae sunt hæc tenus enumerata *Paradisi Jubilæa*, nostrorum Protoplastorum prima cunctorumque fidelium Veteris et Novi Testamenti gaudia. Non enim aliud sub cælo datum est nomen, præter Iesu nomen. In hoc militamus, in hoc triumphamus, in hoc jubilamus, in hoc Deum unice semperque celebramus. Hæc Jubilæa Paradisiaca sunt DEI Patris propter misericordiam suam immentiam appropinquantis in borto Paradisi, vel Ecclesie militantis instar Patrisfamilias deambulantis, & principia mediæque salutis miseris mortalibus ex arcanis decretorum æternorum manifestantis. Hæc sunt Jubilæa fidei prophetantis, & Evangelizantis, dum instar Vocis, consilia de nostra salute simul ex internis mentis Patris consiliis per externa verba proposuit, per Dicit spiritum exposuit, & genuinum sensum de nunquam auditis mysteris, per illuminationem Spiritus, mediante fide contrulit. Vox hæc personalis, vox hæc prophetica, imo prophetica non tantum, sed & Evangelica, cum ipse λόγος Patris sit *Propheta principalis*, Deut. XIII. 18. *Propheta Prophetarum, Evangelista Evangelistarum, qui primus, & summus Jubilatorum conditor, sicut ipse testatur: Spiritus Domini super me: eo quod unxerit me, ad annunciamdam mansuetis misit me, ut mederer coertis corde, & prædicarem captivis INDULGENTIAM, & clausis aperitionem. Ut prædicarem ANNUM PLACABILEM (JUBILÆUM) Domino, & diem ultionis DEO nostro & c. Ps. LXI. 12.* Hoc fundamentale Jubilæorum oraculum, non in Veteri modo Testamento prænunciatum, sed in Novo quoque per ipsum Christum Jubilæorum auctorem iteratum cum admiratione cunctis auditoribus in Schola Nazarethana publicatum, & stupendis gratie verbis declaratum, & explicatum, nec ad alium, quam ad ipsum Christum applicatum, Luc. IV. 21. Hoc Jubilæum denique Spiritus Sancti Jubilæum, qui tanquam כִּי יִשְׁמַח omnia

omnia Paradisi Jubileæ planissime spiravit, plenissime cordibus Protoplastorum adspiravit, firmissime ipsorum mentibus inspiravit, & ceu præses doctrine Jubileorum non in Paradiso tantum, sed omnibus temporibus, atque seculis præfuit, & adhuc hodie nostris Jubileis præesse constituit. Ac in ipsius antistitis gloriam, ac honorem SEPTENARIUM JUBILEORUM numerum potissimum elegimus, atque secundum gratiæ mensuram, datam ex clementissima Spiritus donatione atque dispensatione, simplicissimo filo atque stylo, secundum occasionem Academicæ Jubileæ proposuimus, cum numerus septenarius sit Scriptura, sit Ecclesie, & omnibus fidelium animabus sacer, & Spiritui Sancto proprius, sicut Ecclesia canit: Tu septiformis munere, dextra DEI tu digitus, &c. imo Spiritus S. ipse per numerum septenarum indicatur, & Patri Filioque connumeratur, sicut Johannes septem Ecclesiis à septem Spiritibus gratiam & pacem spiritualement precatur, Apoc. l. 4. gratia vobis, & pax ab eis, qui est, qui erat, & qui venturus est, & à septem Spiritibus, qui in conspectu throni ejus sunt. Hinc etiam aliàs septem Spiritus Sancti dona numerantur, ex eminentissimis attributis Ejus, Esa. XI. i. quia dicitur (A) Spiritus Jehova, (B) Spiritus Sapientia, (C) Spiritus intelligentia, (D) Spiritus consilii, (E) Spiritus fortitudinis, (F) Spiritus Scientia, (G) Spiritus timoris Domini. Et certe Spiritus S. donis suis ipsius Messiaë neneri vel officio præfider, qui sine mensura Spiritum accepit, Job. III. 34. & cunctis etiam Prophetis & Apostolicis functionibus, & operationibus, tanquam Dominus ministerii præesse creditur 1. Corinth. XII. 3. & seqq. 2. Corinth. III. 8. Hanc ob causam autem huc usque Jubileæ Paradisiacæ Protoplastorum ex primis revelationibus, ut sanctissima nostro seculari Jubileæ, quod Academiae nostræ per Divinam Gratiam, Regiam Indulgentiam, ac Electoralium Munificentiam, in Præpotentis Numinis Gloriam, & Præsentium Temporum Memoriam, quoad fieri potest, præparamus. Imprimis, quia per Omnipotentis Clementiam hisce duris temporibus DOCTORALEM IN FACULTATE NOSTRA THEOLOGICA SOLENNITATEM, ac ingens Ecclesiarum & Scholarum Incrementum, Publicis Ceremoniis adornare possumus.

IO! IO! IO!

Septenarius Jubileæorum fit per Dei gratiam numerus Doctorandorum.

IO! IO! IO!

FRIDERICUS AUGUSTUS PARADISIACUS dedit septenarium Jubileæorum.

FRIDERICUS AUGUSTUS SAXONICUS dat Academiae septenarium Doctorandorum.

IO! IO! IO!

E

Quod

Quod igitur in DOMINO DEO nostro felix atque faustum in Nomine
Sacrosancti Trinitatis, Dei Patris, Dei Filii, & Dei Spiritus Sancti ex misericordissima Patris Gratia Divinissima, Filii Sapientia, & Sacratissima Spiritus efficacia, Festivitate Secularem Academicam hujus Universitatis Wittenbergenfis, eamque Secundam, hoc ipso Programme Theologicae Nostrae Facultatis, Festivitate consveta, & in ea Doctorem Aulam ex Clementissima Dei Providentia publicis his literis intimamus, aderit cum Deo Dies Jovis, XIX. Octobris, Ferdinando dictus, qui proximus est à Sancti LUCÆ Festo Natali, Nostrae Universitatis Anniversario, in quo sub Auspiciatissimis Sideribus AUGUSTISSIMI POTENTISSIMIQUE DOMINI, DOMINI FRIDERICI AUGUSTI, Regis Poloniarum, & Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kyoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Schmolensciae, Sembriae, Czernichoviaeque: Ducis Saxoniae, Juliaci, Cliviae, Montium, Angriae & Westphaliae, S. R. Imperii Archimareschalli, & Principis Electoris, Landgravii Thuringiae, Marchionis Misniae, & utriusque Lusatiae, Burggravii Magdeburgensis, Comitis Principali dignitate Hennebergici, Comitis Marchae, Ravensbergae & Barby, Domini Ravensteinii, &c. &c. &c. Domini nostri Benignissimi, Patris Patriae Indulgentissimi, Herois ac Principis Optimi Maximi. &c.

RECTORE Universitatis MAGNIFICENTISSIMO,

SERENISSIMO PRINCIPE, ac DOMINO,
DN. FRIDERICO AUGUSTO, Principe Regio, & Electoratus Saxonici Haerede, Duce Saxoniae, Juliae, Cliviae, Montium, Angriae & Westphaliae, &c. &c. &c. Domino nostro Clementissimo.

PRO-

PRO-RECTORE MAGNIFICO,

Viro Summe Reverendo, & Excellentissimo Domino D. JO. GEORG. NEUMANNO, Theologo Famigeratissimo, Professore Publico Celeberrimo, Alumnorum Electoralium Ephoro Gravissimo, totius Academiæ Bibliothecario Meritissimo, Domino Patrono, Collega, Compater, & in Christo Fratre Honoratissimo. PRO-CANCELLARIUS ad hanc Doctorem Festivitatem, per semestre futurum eligendus Decanus maxime spectabilis, Vir Summe Reverendus, ac Magnus, DN. D. CASPARUS LOESCHERUS, Theologus meritissimus, Pastor Ecclesiæ Wittebergensis, & totius Electoralis Circuli Superintendens Generalis, Consistorii Ecclesiastici Senior & Assessor Venerandus, Dominus Patronus, Collega, Compater, & in Christo Frater Honoratissimus, Potestatem Renunciandi publice ex Imperatoria Regia & Electorali Auctoritate pro more conceder Viro Summe Reverendo, Magnifico, Amplissimo, & Excellentissimo Domino D. PHILIPPO LUDOVICO HANNENKONIO, Sacrosanctæ Theologiæ Professore in hac Academia optime merito, Consistorii Ecclesiastici Assessori Laudatissimo, Domino Patrono, Collegæ, & in Christo Fratri æstimatissimo

VIRIS

MAXIME REVERENDIS, AMPLISSIMIS, ET EXCELLENTISSIMIS, IN ECCLESIIS, SCHOLIS, ET ALIIS AD REMPUBLICAM SPECTANTIBUS DUDUM OPTIME MERITIS,

DN. GOTTLIEB ECKSTEINIO, S. S. Theologiæ Licentiato dudum meritissimo, in Gymnasio Svecico, quod Stenini Pomeranorum, floret, Professore Orientalium Linguarum Ordinario, & S. S. Theologiæ Extra-Ordinario pridem Merito, & ad Templum D. Mariæ dicatum Archidiacono vigilantissimo.

DN. HEINRICO TIEZMANNO, S. S. Theologiæ Licentiato dignissimo, Ecclesiæ ad D. Gumperti ædem apud Onolsbacenses in Franconia Pastori ac Antistiti Venerabili, atque Consistorii totius Marchionatus Assessori spectatissimo.

DN. SIGISMUNDO RICHTERO, S. S. Theologiæ Licentiato, Ecclesiæ Ratebergensis in Misnia Pastori Fidelissimo, & Ephorias Dresdensis Adjuncto.

DN. IOHANNI ANDREÆ SCHROENIO, S. S. Theologiæ Licentiato, Ecclesiæ Heldrungensis Pastori, & Vicinarum Inspectori vigilantissimo.

DN.

DN. ANDRÆE KUNADO, S. S. Theologiæ Licentiato, & Ecclesiæ Servestanzæ ad S.S. Trinitatis ædem Pastori, & in Gymnasio Anhaltino S. S. Theologiæ ut & primæ Philosophiæ Professore celeberrimo.

DN. FLORIANO KLEPPERBEIN, S.S. Theologiæ Licentiato optime merito, Ecclesiæ Civitatis Jeveranzæ Pastori vigilantissimo, totius Provinciæ Superintendenti spectatissimo, Consistorii Ducalis Assessori splendidissimo.

DN. CHRISTOPHORO BARFKNECHT, SS. Theologiæ Licentiato, Regiæ Majest. in Borussia Ecclesiastæ Aulico, Pastori Ecclesiæ Belgardiensis, ejusdemque & vicinarum in Diœcesi Præposito longemeritissimo, nec non Scholæ Inspectori Gravissimo.

DOMINIS, Fautoribus, & in Christo Fratribus dilectissimis, honoratissimis,

(quos pro more veterum nostrorumque statutorum tenore eo ordine, quo Licentiæ gradum in collegio nostro consecuti sunt, sine dignitatis & honoris, officii, & collegiorum præjudicio collocavimus) *Supremos in Sacro Sancta Theologia Honores cum omnibus Insignibus, & Privilegiis publicè conferendi Potestatem Amplissimam ex Superiorum voluntate juxta consuetudinem Academicam benevole concedet. Ad hæc aulam, & Panegyrim Doctoralem, ex instituto veterum, ILLUSTRISSIMOS DOMINOS LEGATOS, MAGNIFICUM DOMINUM PRO-RECTOREM, DOMINOS LIBEROS BARONES, PATRES AC CIVES TOTIUS UNIVERSITATIS AC OMNIUM DIGNITATUM HOSPITES, ea qua par est, reverentia, cultu, obsequio, & humanitate hoc præsens Programmata solenniter, & reverenter invitat, ut in hoc Augusto templo Sanctorum omnium in honorem FRIDERICI AUGUSTI, PARADISIACI MESSIÆ ET SERVATORIS NOSTRI, imo totius S.S. Trinitatis veneranda in conspectu DEI, Sanctorum Angelorum, & totius Ecclesiæ, religiose convenire, pro REGIS AUGUSTISSIMI POTENTISSIMIQVE, RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI, constanti Augusto flore, & constantissima incolumitate, pro Ecclesiæ, & Politia conservatione, pro pace & tranquillitate publica, & hujus, ut & aliarum Academicarum, sacrarum literarum, omnium liberalium artium conservatione, & quibusvis aliis singularibus DEI beneficium, imprimis autem copiosissima præsentis Jubilæi Academici benedictione ex Jubilæi Paradisiaci devotissimas, & efficacissimas preces conjungere velint. DEO nostro sit laus, honor & gloria, benedictio, & gratiarum actio in secula seculorum! Amen!*

IO! IO! IO!

Septenarius Jubilæorum fit per DEI gratiam numerus Doctorandorum.

IO! IO! IO!

FRIDERICUS AUGUSTUS PARADISIACUS dedit Septenarium Jubilæorum.

FRIDERICUS AUGUSTUS SAXONICUS dat Academicæ septenarium Doctorandorum.

IO! IO! IO!

GLORIA IN EXCELSIS DEO, PAX IN TERRIS, ET HOMINIBUS
BENEPLACITUM!

P.P. Dominica XIIX. post TRINIT. Anno M DCC II.

WITTEBERGÆ, Typis CHRISTIANI SCHROEDTERI, Acad. Typ.

Pon Ye 3654
21

ULB Halle
001 500 791 3

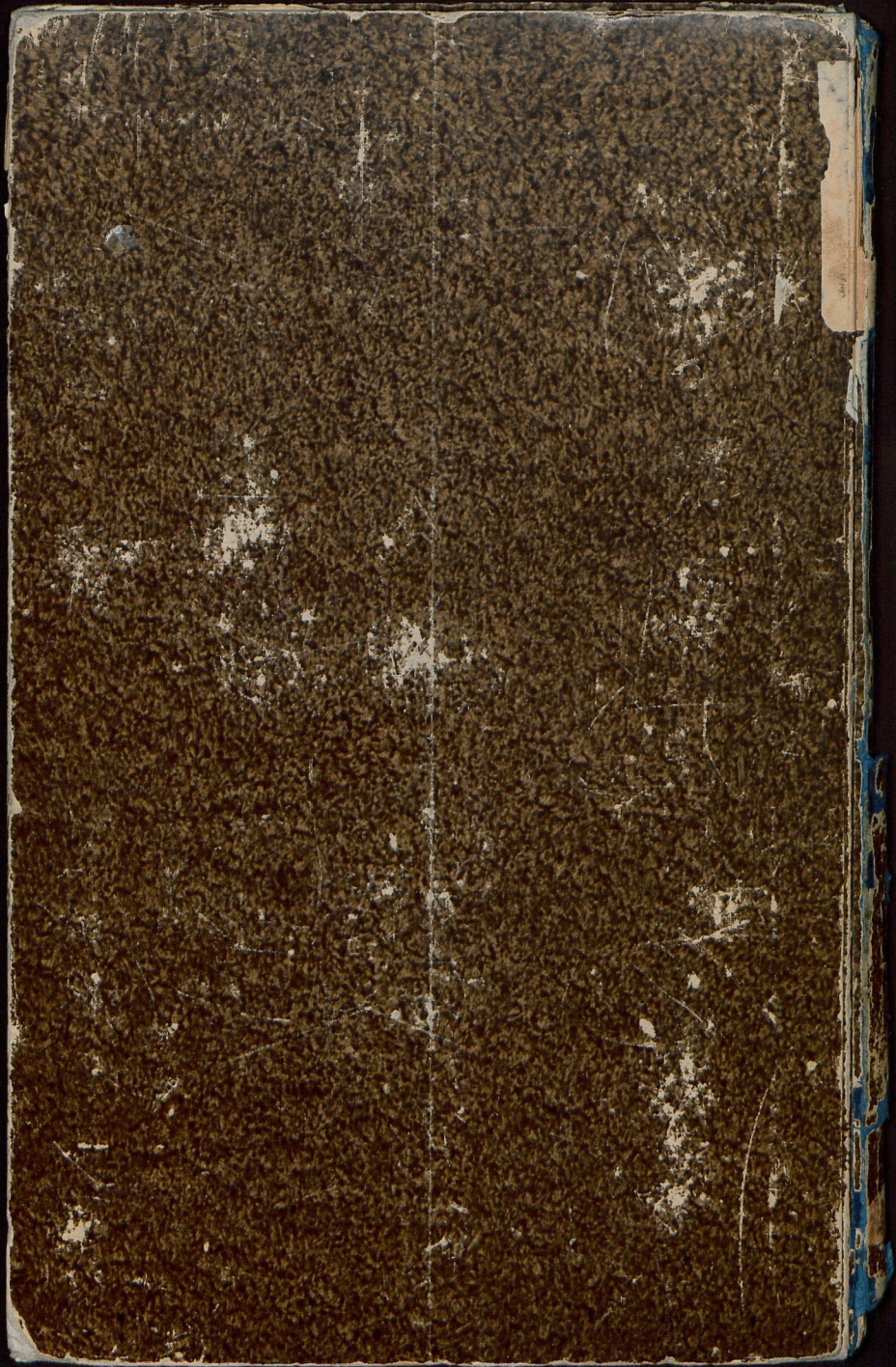
sb

v. 178

v. 177

4.11.17

Small, light-colored rectangular label affixed to the upper right corner of the cover, containing faint, illegible markings.

IN NOMINE PRIMI FRIDERICI AUGUSTI VERE PARADISIACI,
SEMINIS MULIERIS,
 TOTIUS GENERIS HUMANI MEDIATORIS, ATQVE REDEMTO-
 RIS, POST LAPSUM PROTOPLASTORUM, SEU SUMMI JUBILÆO-
 RUM CHRISTIANORUM AUTORIS ET AUCTORIS, CON-
 SERVATORIS ET GUBERNATORIS,
 SERENISSIMO PRINCIPE, AC DOMINO,
DN. FRIDERICO AUGUSTO,
 Principe Regio, & Electoratus Saxonici hærede,
 Duce Saxonæ, Juliæ, Cliviæ, Montium, Angriæ
 & Westphaliæ, &c. &c. &c.
 Academiz Wittebergensis **RECTORE MAGNIFICEN-**
TISSIMO,

RECTORATU MAGNIFICO
IS CHRISTOPHORI WICH-
ANSHAUSEN,
 tæ & reliqv. Orient. P.P. Ordinarii,
 Jubilæo secundo totius Univerfi-
 talia Christianarum Ecclesiarum & Acade-
 mibus & singulis bonis atqve thesauris, per
 tibi promissionis efficaciam, ex abundantis-
 simis & fluminibus profert, obfert,
 adfert, & confert
 tæ Facultatis **DECANUS,**
S. Deutschmann / D. & Prof.
 Facult. & totius Academ. Senior,
 t. Præpositus, & Alumn. Elect. Ephorus,
 XIX. Octobr. Anni dno 1o CCII.
 per Dei gratiam
 in Theologia Festivitatem
 plo celebrandam solenniter intimat,
 &
 nos **DNN. LEGATOS,**
 am Peregrinos, quam Academicos Hospites
 , ea, qua decet, humilitate, & humanitate
 præsentibus invitat.
 vto hoc publico Programme præsentis die Solis,
 ajus mensis est, officiosè significat.
 , NOVI, VOLO, POSSUM, NIL HABEOQVE;
 U, JESU, SOLUS UT ESSE QVEAS!
 RIDRICH, SOLUS UT ESSE VELIS!
 IT AUGUSTUS SEMPER ET ESSE VELIS!

